

Č. 3097.

Státní zaměstnanci. — Administrativní řízení:
Je nezákonné, odepře-li úřad meritorně rozhodnouti o nároku na vdovskou pensi vzneseném býv. manželkou stát. zaměstnance, jejíž manželství bylo rozloučeno, z toho důvodu, že »otázka zaopatřovacích požitků rozloučených manželek není dosud zákonem upravena.«

(Nález ze dne 11. ledna 1924 č. 127).

V ě c: Aloisie K. v K. proti ministerstvu pošt a telegrafů (min. rada Jar. Matoušek) o vdovskou pensi.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: St-lce, která byla manželkou Floriana K., poštovního oficiála v K., byl nejprve na její žalobu soudním rozsudkem povolen rozvod manželství od stolu a od lože z viny obou manželů a s určenou pro ni tříměsíční alimentací. Po pensionování manželově ve vlastnosti vrchního poštovního správce, k němuž došlo v roce 1918, bylo manželství nál. krajského soudu v O. z 18. září 1919 rozloučeno, kterýžto výrok nabyt moci práva. Po té manžel její znovu se oženil, avšak již dne 4. ledna 1922 zemřel, načež st-lka podáním z 25. ledna 1922 vznesla na ředitelství pošt a telegrafů v Brně nárok, aby jí byla přiznána po zemřelém zákonitá pense vdovská. Tuto st-lčinu žádost uvedené ředitelství výměrem ze 7. dubna 1922 zamítlo s odůvodněním, že st-lčino manželství bylo nejprv rozvedeno z viny obou stran a později rozlukou rozvázáno.

V odvolání, jež z tohoto výroku podala, namítala st-lka, že uvedené okolnosti po zákonu nejsou s to, aby ji zbavily nároku na vdovskou pensi, kterýžto svůj názor blíže ze zákona dovozovala. Na to min. pošt nař. výnosem sdělilo st-lce, že o jejím odvolání nelze nyní rozhodovati, poněvadž není dosud zákonem upravena otázka zaopatřovacích požitků rozloučených manželek.

Rozhoduje o stížnosti řídil se nss těmito úvahami:

Žal. úřad jakožto druhá a nejvyšší přípustná instance odepřel vydati věcné rozhodnutí o nároku na přiznání vdovské pense, který st-lka uplatňovala z titulu svého — později rozvedeného a rozloučeného — manželství se státním úředníkem, o kterémž nároku první instance meritorně rozhodla. Tímto výrokem byl porušen procesní nárok strany na právní ochranu spočívající v tom, že strana má právo domáhati se instanční cestou rozhodnutí nejvyšší po zákonu přípustné instance o tvrzeném jí nároku, aby takto sporná záležitost byla projednána v celém pořadu instančním.

Tomu nemůže být na překážku okolnost uvedena žal. úřadem, že »není dosud zákonem upravena otázka zaopatřovacích požitků rozloučených manželek,« neboť úřad k rozhodování povolaný musí spornou otázku rozřešiti na základě právních norem, které tu jsou.

Odepřel-li tudíž žal. úřad, ač k tomu takto byl povinen, o vzneseném st-lčině odvolání vydati rozhodnutí, jest jeho výrok v rozporu se zákonem, a slušelo jej podle § 7 zák. o ss zrušiti.